

Talk with me

**Volunteer language mentors
for refugees**

Бежанската ситуация

Обобщение от националните
проучвания

Въведение

В рамките на проект "Говори с мен" всяка организация от държавите-партньори направи общо проучване на бежанската ситуация в съответната страна. Това означаваше да се съберат наличните данни за последните 3 години (2014-2016 г.) по следните теми: брой на бежанците, които влизат в страната, страни на произход на бежанците, възрастови групи бежанци, брой непридружени непълнолетни лица, брой на регистрирани заявления за убежище и одобрен брой искания за убежище. С цел да се постигне по-задълбочено разбиране, бяха проучени аспекти на текущите програми, които са насочени към бежанската ситуация, като: официални процедури, правни разпоредби, практически и езикови курсове, доброволчески програми, предлагащи услуги на бежанците и т.н. Настоящият документ съдържа резултатите от анализа на всички събрани данни по тези теми и дава представа за положението на бежанците в трите партньорски страни: Германия, Румъния и България.

Преглед на бежанската ситуация през последните три години в държавите - партньори

Година	Държава	Общо	Възрастови групи				Искания за убежище	
			0-17	18-34	35-64	65+	Registered	Approved
2014	Германия	202,834	-	-	-	-	202,834	26%
	България	11,081	3357	6224	1458	42	11,081	46.5%
	Румъния	1,620	-	-	-	-	1,620	42.6%
2015	Германия	476,649	-	-	-	-	476,649	48.5%
	България	20,391	5509	12 576	2 239	67	20,391	23%
	Румъния	1,266	-	-	-	-	1,266	37.2%
2016	Германия	745,545	261,381	340,862	115,980	4,142	745,545	36.8%
	България	19,418	-	-	-	-	19,418	6.9%
	Румъния	-	-	-	-	-	-	-

Общо описание на бежанската ситуация в трите държави

Повечето от хората, които търсят убежище през последните 3 и повече години, идват от военни и конфликтни зони в Сирия, Ирак и Афганистан. През 2015-2016 г. Швеция и Германия са най-силно желаните европейски държави за убежище от мигрантите, бягащи от насилие, нарушения на човешките права и др., докато други държави се превръщат в спирки по пътя на бежанците към тези дестинации.

В Германия голяма част от хората подкрепят както идейно, така и чрез доброволна работа, предоставянето на убежище на мигрантите, но предразсъдъците в обществото се увеличават през последните 3 години. Необходимото противодействие на възхода на екстремистките десни партии е представянето на точни факти и образование на широката общественост относно положението на бежанците като превенция на предразсъдъците и ксенофобията.

В България основните проблеми, свързани с посрещането на бежанците, са липсата на установен механизъм за идентифициране на принадлежащи към уязвими групи лица, непоследователна правна помощ и превод, лоши условия на живот, медицинска помощ и социално подпомагане и нарушаване на правата на непридружените малолетни. Други от проблемите бяха свързани с интеграцията на бежанците в обществото и бяха причинени от ограничения достъп на имигрантите до езикови курсове и до образование за деца. Причините за тази ситуация са разнообразни, като липса на достатъчно информация, липса на мотивация, произтичаща от факта, че България се счита за транзитна страна, невъзможност за пълно участие, липса на гъвкави форми на образование, липса на транспорт и други финансови средства и т.н.

Румъния, от друга страна, не е желана държава за търсещите убежище. Ето защо ситуацията в Европа не се отразява в Румъния, като броят на бежанците е доста постоянен през последните години, или дори намалява. Това доведе до малко внимание към въпроса от страна на правителството и следователно недостатъчно изследване по темата.

Процедури за искане на убежище и други официални процедури, свързани с бежанците

Поради големия брой лица, търсещи убежище в Германия през последните няколко години, страната разполага с утвърдена система, която също така осигурява специални грижи за непридружените непълнолетни. Обикновено това означава пребиваване в приемния център, регистриране в информационната система, интервюиране, а след това, ако интервюто е успешно, преразпределяне и изпращане в определен регион на страната. В случай, че интервюто не е успешно, кандидатът ще трябва да напусне страната.

България предлага четири различни вида защита, свързани с преследвани лица, идващи от чужди държави: убежище, статут на бежанец, хуманитарен статут и временна закрила. Решенията се взимат след преглед на всеки индивидуален случай. След като са получили убежище или статут на бежанец, хората имат равни права и задължения, с изключение на политическите и свързаните с армията.

По същия начин в Румъния могат да се получат три вида закрила: статут на бежанец, субсидиарна закрила и временна закрила. Първата стъпка и в трите случая е административна, която включва подаване на молба от заявителя и интервю, целящо да свери личната информация и съответните подробности за положението на лицето. Докато заявлението се обработва, кандидатът получава документ за временна идентификация, а в случай, че получи статут, кандидатът може да получи разрешение за пребиваване и документ за преминаване на границата.

Доброволчески програми, предлагащи услуги за бежанци в съответната държава

В Германия има много местни инициативи, някои от които са подкрепени от държавата и допълват защитата, която правителството осигурява чрез своите институции. Видовете предлагани услуги са много различни и варират от прости неща като подкрепа при взаимоотношенията с социалните служби и публичните институции до цялостна подкрепа във всички аспекти на живота. Примери за такива инициативи

са: консултантска служба за убежище, открити срещи, благотворителни акции, менторство, курсове за самообучение и помощ от доброволци.

В България "Проект Бежанци" предлага езиково обучение за бежанци и други дейности и услуги като изкуство, английски, спортни, компютърни и музикални занимания. Чрез същия проект се организират събития и пътувания. Съществуват и други организации, които предлагат правна помощ, предоставяне на хуманитарна помощ, социално посредничество по време на началната адаптация, социални, психиатрични и психологически консултации и психотерапия и т.н. Нов проект по "Еразъм", наречен „Welcomt“ има за цел да повиши осведомеността за значението на образованието за социалното включване на имигрантите от ранна възраст и да насърчи възможностите за равно начало в образованието.

В Румъния услугите варират от уроци по чужд език до хуманитарни помощи и се предлагат от следните организации на предимно доброволчески принцип: Агенцията на ООН за бежанците в Румъния, Асоциацията на йезуитската бежанска служба в Румъния, Румънския национален съвет на бежанците, Асоциацията за защита на правата на лица без гражданство и бежанци, Румънският форум за бежанци и мигранти и "Спасете децата ", Румъния.

Правни разпоредби и практически курсове за езиково обучение в трите държави

В Германия държавата предлага на бежанците езиков курс, състоящ се от 660-960 урока, които се провеждат предимно в рамките на пълен работен ден и са насочени към обучение на участниците да използват езика, използван в различни аспекти от ежедневието. Това се допълва от 60-часов курс за ориентирване, който се съсредоточава върху въпроси като немската история и култура, немската правна система, права и задължения, начините за съвместно съществуване в немското общество, важни ценности, напр. толерантност, равни права, свобода на вероизповеданието. Също така немската държава предлага специални курсове като: немски език за професионални цели, за хора с миграционен произход, както и курсове за децата в училища и детски градини, които растат говорейки различен език от немския.

В България се предлагат три практически езикови курса на територията на приемните центрове на Държавната агенция за бежанците. Два от тях са част от Проект Бежанци (на CVS България и Каритас София), като групите са разделени на две - начинаещи и напреднали. Третият курс е организиран от Каритас София.

В Румъния езиковите курсове се предлагат от Асоциацията на йезуитската бежанска служба заедно с други неправителствени организации и Западния Университет в Тимишоара във всички приемни центрове.

Заклучения

Бежанската ситуация се оказва различна във всяка от трите държави - партньори по проект "Говори с мен". В зависимост от броя на имигрантите, правителствата разработват повече или по-малко сложни решения, а гражданското общество показва своята подкрепа на различни нива. Един от основните проблеми и в трите държави е намирането на начини за интегриране на бежанците в обществото, в което влизат, поради което са предприети различни действия за тази цел. Лек спад в степента на приемане на бежанци бе забелязан в Германия и България в последно време, но това не спира големия брой хора, бягащи от конфликтни зони, да търсят защита в Европа. Това само показва необходимостта от дългосрочни решения за посрещане на тази неспираща миграция.

Този проект е финансиран с подкрепата на Европейската комисия. Тази публикация отразява само и единствено възгледите на авторите и Комисията не носи отговорност за каквото и да е използване на съдържанието в нея информация.

Talk with me

**Volunteer language mentors
for refugees**

Този проект е финансиран с подкрепата на Европейската комисия. Тази публикация отразява само и единствено възгледите на авторите и Комисията не носи отговорност за каквото и да е използване на съдържашката се в нея информация.